

МИСИЈА САВРЕМЕНЕ ЈАВНЕ БИБЛИОТЕКЕ¹

Шта је ново у Манифесту за јавне библиотеке

Допуњени Ифла/Унеско Манифест за јавне библиотеке која је изашао 2022. године преиспитује улогу јавне библиотеке надовезујући се на претходне верзије како би се што детаљније приказало на који начин библиотеке данас служе својим заједницама.

У наставку ћете пронаћи преглед неких кључних додатака који се могу наћи у допуњеном Манифесту.

Одрживи развој

Допуњени Манифест потврђује да библиотеке доприносе циљевима одрживог развоја Уједињених нација. Допуњени текст повезује кључне аспекте мисије библиотека у областима које се односе на информисање, писменост, образовање и културу са изградњом праведнијих, хуманијих и одрживијих друштава.

Библиотеке у друштвима знања

Развили су се и проширили начини приступања информацијама и начини њиховог коришћења. Допуњени Манифест приказује улогу јавне библиотеке у стварању друштава знања кроз помагање свим члановима друштва да приступе знању, створе га, осмисле и поделе.

Наглашава се да библиотеке подржавају здрава друштва знања тако што обезбеђују приступ и омогућавају стварање и дељење знања свих врста, укључујући научно и локално знање без комерцијалних, технолошких или законских препрека.

¹ Текст је у оригиналу, на енглеском језику, доступан на адреси: <https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/2007/1/The%202022%20IFLA-UNESCO%20Public%20Library%20Manifesto%20at%20a%20Glance.pdf>

Пажња је више усмерена на удаљени и дигитални приступ информацијама и грађи, као и правним питања везаним за приступ у дигиталној ери. Такође се наглашава приступ компетенцијама и везама потребним за премошћавање дигиталног јаза. Мисија библиотека је проширена на развој медијске и информатичке писмености и дигиталних вештина у духу оснаживања информисаних, демократских друштава.

Мисија савремених јавних библиотека која се стално развија

Претходне верзије	Допуна
Подстицање маште и креативности код деце и младих	Пружање могућности за лични креативни развој и подстицање маште, креативности, радозналости и саосећајности
Стварање и неговање читалачких навика код деце од раног узраста	Стварање и оснаживање читалачких навика код деце од рођења до адолесценције
Приступ информацијама и грађи	Пружање услуга како у личном контакту тако и на даљину помоћу дигиталних технологија
Свест о културном наслеђу, уважавање уметности, научних достигнућа	Очување и приступ делима културе и наслеђа, уважавање уметности, научних достигнућа, истраживања и иновација, како традиционалних тако и дигиталних
Гарантовање приступа свим облицима информација о друштвеној заједници	Гарантовање приступа информацијама о друштвеној заједници и могућностима за организовање заједнице
Гарантовање укључености, посебно када је реч о маргинализованим заједницама	Очување и приступ локалним и аутохтоним подацима, знању и наслеђу у окружењу у којем заједница може да преузме активну улогу у доношењу одлука
Свест о научним достигнућима	Приступ научним сазнањима, истраживањима и здравственим информацијама и омогућавање учешћа у напретку науке
Омогућавање развоја вештина информатичке и компјутерске писмености	Покретање, подршка и учешће у активностима и програмима описмењавања намењеним изградњи вештине читања и писања, и омогућавање развоја медијске, информатичке и дигиталне писмености за свакога

Са енглеској превела Оливера Кривошић